

Mantell Gwynedd

Eich cyngor gwirfoddol sirol lleol

4. Gwirfoddolwyr

4.23 Gwirfoddolwyr ac yswiriant

Mae'n hanfodol sicrhau yswiriant priodol i staff a gwirfoddolwyr, ac mae'n rhywbeth y dylid ei adolygu'n rheolaidd.

Mae cyfrifoldeb ar fudiadau i ddarparu yswiriant, nid yn unig ar gyfer colled, difrod neu anaf y gall gwirfoddolwyr ei ddiodef, ond hefyd unrhyw golled, difrod neu anaf i eraill a all gael ei achosi gan weithgaredd gwirfoddolwyr.

Mae rhai polisiau yn ofynnol yn ôl y gyfraith; mae eraill yn ddewisol. Y mudiad sy'n penderfynu beth sy'n briodol. Y ffordd orau o wneud penderfyniad o'r fath yw ar y cyd gyda'r [asesiad risg ar gyfer gweithgaredd cysylltiedig â gwirfoddoli](#).

Dyma'r mathau mwyaf cyffredin o yswiriant a all fod yn angenrheidiol:

Yswiriant Atebolrwydd Cyflogwyr

Mae gorfodaeth gyfreithiol ar fudiadau i gael Yswiriant Atebolrwydd Cyflogwyr ar gyfer eu haelodau o staff ar gyfer damwain, afiechyd neu anaf sy'n digwydd yn ystod eu gwaith.

Gellir ei ymestyn i gynnwys gwirfoddolwyr ac argymhellir hyn yn fawr.

Yswiriant Atebolrwydd Cyhoeddus

Fe'i gelwir weithiau'n 'Yswiriant trydydd parti', mae'n yswirio'r mudiad os digwydd anaf i bobl heblaw am aelodau o staff (h.y. y cyhoedd) neu golled neu ddifrod i'w heiddo. Nid yw ond yn cynnwys yr atebolrwydd cyfreithiol, hyd at uchafswm, ac ni fydd yn darparu iawndal ond mewn achosion pan ellir dangos bod damwain neu golled wedi digwydd o ganlyniad i esgeulustod ar ran y mudiad.

Dylai'r polisi hwn gynnwys yn benodol weithgareddau gwirfoddolwyr, gan gynnwys unrhyw weithgareddau a gynhelir i ffwrdd o brif safle'r mudiad, er enghraifft, yng nghartref cleientiaid neu leoliadau preswyl. Heb yr yswiriant hwn, gallai'r mudiad a/neu unigolyn gael eu dal yn bersonol atebol.

Yswiriant Damweiniau Personol

Mae'r yswiriant hwn ar gyfer anaf neu farwolaeth sy'n digwydd wrth gynnal gwaith ar gyfer mudiad, ni waeth a oes atebolrwydd cyfreithiol ai peidio. Gall y polisi gynnwys eithriadau, megis cyfyngiadau oedran, neu fathau o weithgaredd. Gallech ddewis cael polisi o'r fath i yswirio rhai rolau gwirfoddol neu bob un, yn enwedig os oes risg uchel o ddamwain gorfforol ynddynt. Serch hynny, yswiriant dewisol yw hwn yn hytrach nag yswiriant hanfodol.

Yswiriant Cerbyd Modur

Os yw gwirfoddolwyr yn gyrru cerbydau sydd dan berchnogaeth y mudiad, cyfrifoldeb y mudiad yw trefnu yswiriant priodol.

Cymerwch ofal i sicrhau bod gan unrhyw yrrwr Drwydded Yrru briodol, er enghraifft, os oes angen gyrru bws mini 16 sedd.

Dylai gwirfoddolwyr sy'n defnyddio eu cerbyd eu hunain i wirfoddoli gael yswiriant cyfredol (yn ogystal ag MOT a thrwydded yrru ddilys) ac mae'n ddoeth sicrhau bod ganddynt hyn. Dylai gwirfoddolwyr roi gwybod i'w cwmni yswiriant eu bod yn defnyddio eu cerbyd wrth wirfoddoli ac ni ddylai hyn achosi unrhyw gost ychwanegol. Os oes gan wirfoddolwr yswiriant Trydydd Parti yn unig, dylid nodi na fyddai hyn yn gwarchod eiddo'r mudiad sy'n cael ei ddwyn o gar y gwirfoddolwr.

Pe bai gyrrwr yn cael damwain wrth wirfoddoli ac mae yna broblem gyda'r yswiriant cerbyd, gallai'r mudiad gael ei ddal yn gyfrifol, ni waeth a yw'n berchen ar y cerbyd ai peidio. Mae yswiriant ychwanegol ar gael, os mynnwch, a fyddai'n diogelu 'Bonws peidio â hawlio' y gwirfoddolwr pe bai damwain wrth wirfoddoli.

Gallech ystyried ychwanegu gyrrwr gwirfoddolwyr at eich polisi atebolrwydd cyhoeddus.

Yswiriant Indemniad Proffesiynol

Os yw gwirfoddolwyr yn rhan o gynghori'r cyhoedd, gallech ystyried yr angen am yr yswiriant hwn a fyddai'n yswirio unrhyw gais am iawndal mewn achosion o anaf, difrod neu golled o ganlyniad i gyngor anghywir neu gyngor gwael.

Dylai yswiriant indemniad proffesiynol gynnwys hefyd difenwad, tor-hawlfraint anfwriadol, cyfrinachedd a cholli dogfennau.

Os oes gan eich mudiad bolisi o'r fath, sicrhewch fod gwirfoddolwyr yn cael eu cynnwys yn benodol ynddo.

Yswiriant Atebolrwydd / Indemniad Ymddiriedolwyr

Mae'n bosib cael yswiriant i gynnwys ymddiriedolwyr (neu bwyllgor rheoli sydd â chyfrifoldebau llywodraethu, os nad yw'r mudiad yn elusen), pan fo colled ariannol o ganlyniad i weithredoedd ymddiriedolwr/aelod pwyllgor. Fodd bynnag, ni fydd hyn yn cynnwys gweithredoedd esgeulus neu anghyfreithlon, felly, nid yw'n diddymu'r angen i sicrhau llywodraethu da.

Yswiriant Atebolrwydd Cynnyrch

Os yw'ch mudiad yn cynhyrchu, yn atgyweirio neu'n gosod nwyddau, gallech ystyried y lefel o risg o atebolrwydd dros nwyddau neu waith diffygiol. Mae hyn hefyd yn cynnwys bwyd sy'n cael ei brynu gan eich mudiad, er enghraifft, mewn cafffi.

Yswiriant Digwyddiadau Arbennig

Os yw'ch digwyddiad y tu hwnt i ystod arferol eich gweithgaredd yna efallai na fydd yswiriant sydd gennych yn barod yn ei gynnwys. Mae'n werth holi'ch yswiriwr ac, os oes angen, cymryd yswiriant ychwanegol ar gyfer y digwyddiad (ffair, ras hwyl, naid bynji, gwibdaith neu beth bynnag).

Os llogir castell neidio (gyda gweithredwr ai peidio), cofiwch gael yswiriant. Hyd yn oed os oes gweithredwr yn bresennol, efallai y bydd gofyn i'r mudiad lofnodi ymwadiad sy'n dweud nad yw perchennog y castell neidio yn derbyn cyfrifoldeb. Dylai mudiadau gymryd gofal cyn cytuno i unrhyw ymwadiad, a'i wirio gyda'u cwmni yswirio.

Gwirfoddoli â Chymorth y Cyflogwr

Arnoch chi, fel y mudiad sy'n cynnal y gwaith gwirfoddol, fyddai'r cyfrifoldeb i sicrhau bod yswiriant priodol yn cael ei drefnu ar gyfer unrhyw weithwyr o gwmnïau allanol sy'n gwneud gwaith gwirfoddol i'ch mudiad.

Yn yr un modd, os oes mudiad ar leoliad neu brofiad gwaith, mae angen i'r cwmni yswirio gael gwybod gan y gall fod cyfyngiadau oedran ar eich yswiriant.

Gwybodaeth Bellach

Un elfen yn eich strategaeth rheoli risg yw yswiriant. Gallwch hefyd ddarllen taflenni eraill ar y mater hwn:

2.11 [Insurance](#)

4.8 [Cadw gwirfoddolwyr yn ddiogel](#)

4.8.1 [Aseidiadau risg - gwirfoddolwyr sy'n gweithio o'u cartrefi](#)

4.18 [Gyrwyr Gwirfoddol](#)

Mae manylion rhai broceriaid yswiriant arbenigol ar gael yma www.volresource.org.uk/services/serv_ins.htm

Mae'r [Safon Buddsoddi mewn Gwirfoddolwyr](#) (Dangosydd 5.2) yn mynnu'n benodol bod gwirfoddolwyr yn cael eu cynnwys mewn yswiriant priodol. Hefyd (Dangosydd 5.1) y dylid cynnal asesiad risg wrth ddylunio rolau gwirfoddol.

Ymwadiad

Mae'r wybodaeth a ddarperir yn y daflen hon ar gyfer cyfarwyddyd yn unig. Nid yw'n amnewid am gyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled o ganlyniad i unrhyw berson weithredu neu wrthod gweithredu arno.

Am rhagor o wybodaeth cysylltwch â

Mantell Gwynedd

23-25 Y Bont Bridd, Caernarfon, Gwynedd, LL55 1AB

Elusen Gofrestredig: 1068851

Ffôn: 01286 672626

ymholiadau@mantellgwynedd.com

Ffacs: 01286 678430

www.mantellgwynedd.com

Cynhyrchwyd gan WCVA, Cynghorau Gwirfoddol Sirol a Chanolfannau Gwirfoddoli
Wedi ei ddiweddarau: 14/09/2016

Ffôn: 0800 2888 329
www.wcva.org.uk